

## Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

13 NOVEMBER 1980

### WETSVOORSTEL

tot herziening van de wet  
op de voorwaardelijke invrijheidstelling

(Ingediend door de heer Van Elslande)

### TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 31 mei 1888 heeft de voorwaardelijke invrijheidstelling in het strafstelsel ingevoerd.

Sindsdien werden verschillende wijzigingen aan de oorspronkelijke wet aangebracht.

De wet van 3 augustus 1899, die in hoofdzaak het artikel 4 van de wet van 31 mei 1888 wijzigde, voerde een minimum in wat betreft de duur van de proeftermijn (twee jaar of vijf jaar).

De wet van 1 mei 1913 hief de bepalingen op, vervat in artikel 2 van de wet van 31 mei 1888, betreffende de berekening van de strafduur voor personen die de vrijheidsbeneming ondergingen onder het regime van de scheiding (wet van 4 maart 1870).

Ten einde op de militairen de voordelen van de voorwaardelijke invrijheidstelling toepasselijk te maken, voerde de wet van 19 augustus 1920 verschillende wijzigingen in, onder andere in de artikelen 1, 5 en 6.

De wet van 24 juli 1923 (artt. 3 tot 6) bracht de bestaande wet in overeenstemming met de invoering van de militaire gevangenisstraf.

De regelen betreffende de wettelijke onbekwaamheid in geval van voorwaardelijke invrijheidstelling werden bepaald door de wet van 11 januari 1954 (art. 7).

Daar waar tot dan toe de proeftermijn gelijk was aan het dubbele van de tijd die de veroordeelde nog in de gevangenis moest doorbrengen op de dag waarop zijn invrijheidstelling werd gelast, bepaalde de wet van 2 juli 1962 dat voortaan de proeftermijn zou gelijk zijn aan de nog te ondergaan strafduur op het ogenblik van de invrijheidstelling (art. 1). Die nieuwe regeling strekte ertoe het eerherstel voor voorwaardelijk invrijheidgestelden toegankelijker te maken.

Ten slotte heeft de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie de bepalingen, die betrekking hadden op de voorwaardelijke veroordeling, opgeheven en de wet van 31 mei 1888 het huidige opschrift gegeven (wet tot invoering van de voorwaardelijke invrijheidstelling in het strafstelsel).

## Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

13 NOVEMBRE 1980

### PROPOSITION DE LOI

revisant la loi  
sur la libération conditionnelle

(Déposée par M. Van Elslande)

### DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 31 mai 1888 a établi la libération conditionnelle dans le système pénal.

Depuis lors, plusieurs modifications ont été apportées à la loi originale.

La loi du 3 août 1899 qui a essentiellement modifié l'article 4 de la loi du 31 mai 1888 a instauré une durée minimum pour le délai d'épreuve (deux ou cinq ans).

La loi du 1<sup>er</sup> mai 1913 a abrogé les dispositions contenues à l'article 2 de la loi du 31 mai 1888 en ce qui concerne le calcul de la durée de la peine pour les personnes ayant subi la privation de liberté sous le régime de la séparation (loi du 4 mars 1870).

Afin d'étendre aux militaires le bénéfice de la libération conditionnelle, la loi du 19 août 1920 a introduit plusieurs modifications, notamment aux articles 1, 5 et 6.

La loi du 24 juillet 1923 (art. 3 à 6) a mis la loi existante en concordance avec l'instauration de la peine d'emprisonnement militaire.

Les règles relatives à l'interdiction légale en cas de libération conditionnelle ont été déterminées par la loi du 11 janvier 1954 (art. 7).

Alors que le délai d'épreuve était égal au double du terme d'incarcération que le condamné avait encore à subir à la date de sa mise en liberté, la loi du 2 juillet 1922 a prévu que le délai d'épreuve serait désormais égal à la durée de la peine qui reste à subir au moment de la mise en liberté (art. 1<sup>er</sup>). Ces nouvelles dispositions visaient à rendre la réhabilitation plus accessible aux détenus mis en liberté conditionnellement.

Enfin, la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation a abrogé les dispositions relatives à la condamnation conditionnelle et a donné à la loi du 31 mai 1888 son intitulé actuel (loi établissant la libération conditionnelle dans le système pénal).

Al deze wijzigingen hadden voor gevolg de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling te actualiseren, zonder dat nochtans aan de wezenlijkheid ervan werd geraakt.

Onderhavig voorstel streeft volkomen hetzelfde doel na in afwachting van een grondige hervorming van het stelsel van de voorwaardelijke invrijheidstelling; deze hervorming hangt af van de werkzaamheden van de Commissie voor de herziening van het Strafwetboek.

Vooreerst wordt gestreefd naar een verbetering van de informatie waarop de Minister van Justitie zijn besluit omtrent het al dan niet toestaan van de voorwaardelijke invrijheidstelling kan steunen.

Thans put de Minister zijn inlichtingen uit trapsgewijs uitgebrachte adviezen van overheden, die ter zake geen rechtstreeks onderling contact hebben en enkel door middel van geschriften hun mening te kennen geven. Nooit komt het tot een confrontatie of gedachtenwisseling tussen deze instanties, die van uit een verschillende invalshoek het dossier benaderen. Veelal zijn hun adviezen dan ook onderling tegenstrijdig.

Het voorstel strekt er onder meer toe bij iedere strafinrichting een commissie van advies in te stellen, waarvan de leden in de gelegenheid zijn het dossier samen te bespreken en, zo mogelijk, tot een enkel globaal advies te komen.

De commissie wordt onder het voorzitterschap gesteld van een magistraat van de zetel van een hof van beroep of van een rechtbank van eerste aanleg. Voor het overige wordt ze samengesteld uit personen die vertrouwd zijn met het penitentiair milieu.

Op het vlak van de commissie wordt voorzien in een persoonlijke inbreng van informatie vanwege de veroordeelde, aan wie aldus de gelegenheid geboden wordt zijn mening te laten kennen; daartoe schrijft de wet voor dat hij door de voorzitter of door een door deze aangewezen lid zal worden gehoord. De betrokkenheid van de veroordeelde in de procedure moet echter beperkt blijven tot die inbreng, omdat de besluitvorming nopens de voorwaardelijke invrijheidstelling niet het eindpunt kan zijn van een debat.

Waar thans de veroordeelde omtrent het op gang brengen en het verder verloop van de procedure tot voorwaardelijke invrijheidstelling veelal in het onzekere verkeert, wordt hierin verbetering gebracht door het systematisch onderzoek van zijn dossier, te weten van zodra hij de tijdsvoorwaarden vervult. Hij wordt ook op de hoogte gehouden van de beslissingen die ter zake worden genomen en van hun motivering.

\* \* \*

Artikel 1 bepaalt de voorwaarden waaraan de veroordeelde moet voldoen om voor een eventuele voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking te kunnen komen.

Die voorwaarden zijn tweemaal.

Enerzijds moet de veroordeelde zich bepaalde tijdsvoorwaarden vervullen. De bepalingen dienaangaande zijn, in vergelijking met de bestaande wet, onveranderd gebleven.

Anderzijds moet de veroordeelde ook in zijn persoon een voorwaarde vervullen. In de bestaande wet wordt hieromtrent gepreciseerd dat de Koning de voorwaarden waaraan de invrijheidstelling kan onderworpen worden, bepaalt (art. 8). Het koninklijk besluit van 17 januari 1921, houdende de middelen ter uitvoering van de bepalingen van de wet van 31 mei 1888, luidt ter zake als volgt: « De voorwaardelijke invrijheidstelling wordt slechts gegund aan de veroordeelden die het bewijs van verbetering hebben gegeven » (art. 1).

Door het onderhavig voorstel worden in de wet zelf de voorwaarden opgenomen die de veroordeelden in hun persoon moeten vervullen om in voorwaardelijke vrijheid te kunnen worden gesteld. Er wordt afgezien van het begrip verbetering dat vervangen wordt door een onderzoek van

Toutes ces modifications avaient pour effet d'actualiser la libération conditionnelle sans toutefois porter atteinte à son essence même.

La présente proposition poursuit exactement le même objectif en attendant une réforme radicale du système de la libération conditionnelle; cette réforme est tributaire des travaux de la Commission pour la révision du Code pénal.

Elle vise en premier lieu à améliorer l'information qui peut servir de base au Ministre de la Justice lorsqu'il décide ou non d'accorder la libération conditionnelle.

Pour l'instant, le Ministre puise ses informations dans des avis émis, aux différents échelons successifs, par des autorités qui n'entretiennent aucun contact entre elles et qui ne font connaître leur opinion que par écrit uniquement. Aucune confrontation ni échange de vues n'intervient jamais entre ces instances qui ont une approche différente du dossier. Aussi leurs avis sont-ils souvent contradictoires.

La proposition tend notamment à instaurer dans chaque établissement pénitentiaire une commission d'avis, dont les membres sont en mesure d'examiner ensemble le dossier et, si possible, d'aboutir à un seul avis global.

La commission est placée sous la présidence d'un magistrat siégeant dans une cour d'appel ou un tribunal de première instance, le reste étant constitué par des personnes familiarisées avec le milieu pénitentiaire.

Au niveau de la commission, il est prévu que des informations seront fournies personnellement par le condamné à qui l'occasion sera ainsi offerte de faire connaître son opinion; la loi prescrit à cet effet qu'il sera entendu par le président ou par un membre désigné par celui-ci. La participation à la procédure du condamné doit cependant se limiter à cet apport, car la prise de décision en matière de libération conditionnelle ne peut être l'aboutissement d'un débat.

Alors qu'actuellement, le condamné est souvent laissé dans l'incertitude quant à la mise en œuvre ou la poursuite ultérieure de la procédure de libération conditionnelle, cette situation se trouve améliorée par l'examen systématique de son dossier, c'est-à-dire dès qu'il réunit les conditions temporelles. En outre, il est maintenu au courant des décisions prises à cet égard ainsi que de leur motivation.

\* \* \*

L'article 1 détermine les conditions auxquelles le condamné doit satisfaire pour pouvoir prétendre à une libération conditionnelle éventuelle.

Ces conditions sont au nombre de deux.

D'une part, le condamné doit se trouver dans certaines conditions relatives au temps. Par rapport à la loi existante, les dispositions ne subissent aucune modification en la matière.

D'autre part, le condamné doit également répondre à des conditions concernant sa personne. La loi en vigueur précise à ce propos que le Roi déterminera les conditions auxquelles la libération pourra être soumise (art. 8). L'arrêté royal du 17 janvier 1921 contenant les mesures d'exécution des dispositions de la loi du 31 mai 1888 est libellé comme suit en la matière: « La libération conditionnelle n'est accordée qu'aux condamnés qui ont fait la preuve d'amendement » (art. 1).

La présente proposition fait figurer dans la loi même les conditions que les condamnés doivent remplir quant à leur personne pour pouvoir être mis en liberté conditionnellement. La notion d'amendement est abandonnée au profit d'un examen des perspectives de réadaptation à la société. La

de vooruitzichten inzake wederinpassing in de maatschappij. De wetenschap en de ervaring hebben immers duidelijk gemaakt, dat de opportuniteit van de voorwaardelijke invrijheidstelling dient beoordeeld te worden in het licht, niet zo zeer van het gedrag in de gevangenis, maar wel van de vooruitzichten inzake wederinpassing in de maatschappij.

Bij de beoordeling van de kansen van de veroordeelde op een behoorlijke aanpassing in de samenleving dient rekening te worden gehouden zowel met morele als met materiële elementen. Het gaat er dus niet louter om te bepalen of de veroordeelde in staat is om in eigen behoeften te voorzien, op grond van een aangepaste professionele reclassering of van enig ander vervangingsinkomen (pensioen, rente, enz.), maar ook, en vooral, om de vraag in welke mate de veroordeelde een inzicht heeft gekregen in zijn toestand.

Artikel 2 stelt bij iedere strafinrichting een commissie van advies inzake voorwaardelijke invrijheidstelling in en geeft er de samenstelling van.

Deze adviescommissie staat onder het voorzitterschap van een magistraat in actieve dienst in de zetel hetzij van het hof van beroep hetzij van de rechtbank van eerste aanleg. Deze magistraat wordt door de eerste voorzitter van het hof van beroep aangewezen voor een termijn van vijf jaar. De aanwijzing kan vernieuwd worden. De keuze gebeurt tussen de magistraten die een uitgesproken belangstelling betuigen voor penitentiaire problemen. Het nagestreefde doel is de rechter te betrekken bij de voorwaardelijke invrijheidstelling. Door het feit dat de aanwijzing van de titularis van het voorzitterschap uitsluitend gebeurt door de rechterlijke macht, wordt tevens de onafhankelijkheid van dit voorzitterschap gewaarborgd.

De voorzitter wordt bijgestaan door vier leden. Het is gebleken dat de aanwezigheid van een lid van de balie wenselijk is om aan een verdediger van de individuele vrijheid de mogelijkheid te bieden zijn mening te uiten. De directeur van de inrichting, waar de veroordeelde verblijft is de woordvoerder van de personen die deelnemen aan de personeelsconferentie (art. 38, koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdend algemeen reglement van de strafinrichtingen), die niet wordt afgeschaft, maar waarvan de werking zou moeten herzien en verbeterd worden, om een meer afdoende samenwerking te verzekeren tussen de personen die rechtstreeks bij het leven van de veroordeelde betrokken worden.

In de schoot van de adviescommissie dient ook de discipline van de menselijke gedragingen vertegenwoordigd te zijn. Te dien einde werd beroep gedaan op het personeel van de penitentiaire antropologische dienst (koninklijk besluit van 30 mei 1920), dat in de penitentiaire centra werkzaam is in de oriëntatie- en behandelingseenheden. Het is aangewezen het aantal personen (criminologen, psychologen, sociologen, maatschappelijke assistenten) zodra mogelijk te verhogen, ten einde de vlotte werking van de adviescommissies te verzekeren.

Zo het advies van de bestuurscommissies niet meer wordt vereist (art. 5, eerste lid, van de bestaande wet), blijkt het nochtans aangewezen dat een der vervangbare leden van die commissie deel uitmaakt van de adviescommissie. Het is niet noodzakelijk dat steeds hetzelfde lid van de bestuurscommissie wordt aangewezen. Wel van belang is, dat het aangewezen lid de te onderzoeken gevallen kent. De voorzitter van de bestuurscommissie zal er dus over waken dit lid van zijn commissie aan te wijzen dat aanvaard zal hebben voorafgaande contacten met de veroordeelden te nemen.

Aan te stippen valt dat het lid van de bestuurscommissie, dat in de adviescommissie zetelt, steeds een vervangbaar lid is. De procureur des Konings en de krijgsauditeur zullen dus nooit als lid van de adviescommissie kunnen aangewezen worden, omdat zij rechtens deel uitmaken van de be-

science et l'expérience ont en effet démontré que l'opportunité de la libération provisoire doit être appréciée en fonction, non pas tellement du comportement en prison, mais bien des perspectives de réadaptation à la société.

Dans l'appréciation des chances qu'à le condamné de s'adapter convenablement à la société, il convient de tenir compte à la fois d'éléments moraux et matériels. Il ne s'agit donc pas simplement de déterminer si le condamné est en état de subvenir à ses propres besoins grâce à un reclassement professionnel adéquat ou à un quelconque revenu de remplacement (pension, rente, etc.) mais il faut aussi, et surtout, se demander dans quelle mesure l'intéressé a pris conscience de la situation.

L'article 2 instaure dans chaque établissement pénitentiaire une commission d'avis pour la libération conditionnelle et en précise la composition.

Cette commission d'avis est placée sous la présidence d'un magistrat en service actif siégeant à la cour d'appel ou au tribunal de première instance. Ce magistrat est désigné par le premier président de la cour d'appel pour une période de cinq ans. Cette désignation est renouvelable. Les magistrats sont choisis parmi ceux qui manifestent un intérêt évident pour les problèmes pénitentiaires. Cette disposition vise à associer le juge à la libération conditionnelle. Le fait de réserver la désignation du titulaire de la présidence au pouvoir judiciaire garantit en même temps l'indépendance de celle-ci.

Le président est assisté de quatre membres. La présence d'un membre du barreau s'est avérée nécessaire afin de donner à un défenseur de la liberté individuelle la possibilité d'exprimer son point de vue. Le directeur de l'établissement qui héberge le condamné est le porte-parole des personnes qui participent à la conférence du personnel (art. 38 de l'arrêté royal du 21 mai 1965 portant règlement général des établissements pénitentiaires), qui est maintenue mais dont il faudrait revoir et améliorer le fonctionnement en vue d'une coopération plus efficace entre les personnes qui sont en rapport direct avec le condamné.

Il importe également que la discipline du comportement humain soit représentée au sein de la commission consultative. On a eu recours à cet effet au personnel du service d'anthropologie pénitentiaire (arrêté royal du 30 mai 1920) qui fonctionne dans les unités d'orientation et de traitement des centres pénitentiaires. Il convient de renforcer dès que possible le personnel (criminologues, psychologues, sociologues, assistants sociaux) en vue d'assurer le fonctionnement normal de la commission consultative.

Bien que l'avis des commissions administratives ne soit plus requis (art. 5 de la loi en vigueur), il paraît souhaitable qu'un des membres de cette commission qui peuvent se faire remplacer, fasse partie de la commission consultative. Il n'est pas nécessaire que ce soit toujours le même membre de la commission administrative qui soit désigné, mais il importe que le membre désigné connaisse les cas qui doivent être examinés. Le président de la commission administrative veillera donc à désigner parmi les membres de sa commission celui qui aura accepté de prendre des contacts préalables avec les condamnés.

Il convient de souligner que le membre de la commission administrative, qui siège à la commission consultative, est toujours un membre qui peut se faire remplacer. Le procureur du Roi et l'auditeur militaire ne pourront donc jamais être désignés en tant que membres de la commission con-

stuurscommissie (art. 129, tweede lid, van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdend algemeen reglement van de strafinrichtingen).

Volgens het onderhavig ontwerp worden er geen adviezen meer ingewonnen bij het parket dat de vervolging heeft ingesteld, bij de procureur-generaal van het rechtsgebied of bij de auditeur-generaal (art. 5, eerste lid, van de bestaande wet). De adviescommissie kan evenwel bij het parket dat de vervolging heeft ingesteld alle dienstige inlichtingen inwinnen (art. 3, derde lid).

Ten slotte wordt bepaald dat in iedere strafinrichting een of meer beambten van de griffie worden belast met het secretariaat van de adviescommissie.

Ook hier zal het administratief personeel van de inrichtingen dienen uitgebreid te worden, ten einde te vermijden dat de toename van werk een vlot te uitvoering van de wet in de weg zou staan.

Artikel 3 bepaalt de opdracht van de adviescommissie. Zodra de veroordeelde voldoet aan de tijdsvoorwaarden om de voorwaardelijke invrijheidstelling te bekomen, brengt de commissie advies uit nopens de opportuniteit ter zake, uiterlijk binnen twee maanden te rekenen van de dag waarop de betrokkene voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking komt. Zowel de negatieve als de positieve adviezen dienen aan de Minister van Justitie te worden overgemaakt. Dergelijk advies zal niet alleen uitgebracht worden van zodra de veroordeelde de tijdsvoorwaarden vervult, maar ook telkens achteraf. Dienaangaande wordt bepaald dat, wanneer de veroordeelde niet in vrijheid wordt gesteld, de adviescommissie het geval opnieuw onderzoekt ten laatste zes maanden na het besluit van de Minister van Justitie.

Het voorstel bepaalt de verschillende informatiebronnen waarover de adviescommissie kan beschikken.

Gesteld wordt dat de voorzitter of het lid dat hij heeft aangewezen de veroordeelde moet horen voordat de commissie het geval van de betrokkene onderzoekt.

Bovendien kan de adviescommissie om mededeling van het gerechtelijk dossier verzoeken alsmede alle dienstige inlichtingen inwinnen bij het parket dat de vervolgingen heeft ingesteld.

Het is van belang dat de leden kunnen beschikken over de meest volledige gegevens omtrent de gevallen die hun ter beoordeling worden voorgelegd.

In dit opzicht kunnen de tijdens de gerechtelijke fase opgemaakte psychiatrische rapporten en het alsdan ingesteld persoonlijkheidsonderzoek nuttig zijn.

Het is tevens mogelijk dat het parket over dienstige inlichtingen geschikt inzonderheid nopens de vooruitzichten inzake wederinpassing in een bepaald milieu.

Ook voert het voorstel een zekere vorm in van samenwerking tussen de instellingen voor gevangennazorg en de adviescommissies.

Deze instellingen, waaronder de beschermingscomités en de diensten voor maatschappelijke wederinpassing, verlenen op het stuk van de gevangennazorg al jaren lang hun medewerking aan het Bestuur der Strafinrichtingen.

Het is dan ook wenselijk dat deze instellingen de mogelijkheid wordt geboden om zich bij de adviescommissies te laten vertegenwoordigen door afgevaardigden die van de Minister van Justitie de toelating hebben gekregen gehoord te worden in verband met de mogelijkheden tot begeleiding en reclassering ten aanzien van de veroordeelden wier geval aan die commissies ter beoordeling is voorgelegd.

De werking van de adviescommissie zal door de Minister van Justitie omschreven worden in een reglement.

Artikel 4 wijst de overheid aan tot wiens bevoegdheid het besluit inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling behoort: de Minister van Justitie. Het is dus deze overheid die, na door de adviescommissie over het geval te zijn voor-

sultative du fait qu'ils sont membres de droit de la commission administrative (art. 129, 2<sup>e</sup> alinéa, de l'arrêté royal du 21 mai 1965 portant règlement général des établissements pénitentiaires).

La présente proposition prévoit que le parquet qui a exercé les poursuites et que le procureur général de l'arrondissement judiciaire et l'auditeur militaire ne sont plus consultés (art. 5, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi en vigueur). La commission consultative peut toutefois recueillir tous les renseignements utiles auprès du parquet qui a exercé les poursuites (art. 3, 3<sup>e</sup> alinéa).

Le texte précise enfin que dans chaque établissement pénitentiaire un ou plusieurs employés du greffe sont chargés du secrétariat de la commission d'avis.

Le personnel administratif de ces établissements devra, ici aussi, être étendu afin d'éviter que l'accroissement du travail n'entrave le bon fonctionnement de la loi.

L'article 3 précise la mission de la commission d'avis. Dès que le condamné remplit les conditions en matière de délai pour pouvoir bénéficier de la libération conditionnelle, la commission émet un avis au sujet de l'opportunité de celle-ci, au plus tard dans les deux mois à compter du jour où l'intéressé entre en ligne de compte pour une libération conditionnelle. Les avis, tant négatifs que positifs, doivent être soumis au Ministre de la Justice. Un tel avis sera non seulement émis dès que le condamné remplit les conditions en matière de délai mais également chaque fois par la suite. Le texte précise à ce propos que lorsque le condamné n'est pas mis en liberté, la commission d'avis réexamine le cas au plus tard six mois après la décision du Ministre de la Justice.

La proposition précise les diverses sources de renseignements dont la commission d'avis peut disposer.

Le texte précise que le président ou le membre qu'il a désigné, doit entendre le condamné avant que la commission n'examine le cas de l'intéressé.

La commission d'avis peut, en outre, demander la communication du dossier judiciaire et elle peut recueillir toutes les informations utiles auprès du parquet qui a entamé les poursuites.

Il importe que les membres puissent disposer des renseignements les plus complets au sujet des cas qui sont soumis à leur appréciation.

Les rapports psychiatriques établis pendant la phase judiciaire et l'examen de la personnalité entrepris à ce moment peuvent être utiles à cet égard.

Il est également possible que le parquet dispose des renseignements utiles, notamment en ce qui concerne les perspectives de réadaptation dans un milieu déterminé.

La proposition prévoit également une certaine forme de collaboration entre les commissions d'avis et les institutions d'accueil postpénitentiaire.

Depuis plusieurs années, ces organismes, parmi lesquels on trouve les comités de protection et les services de réadaptation sociale, prêtent leur collaboration à l'Administration des établissements pénitentiaires en ce qui concerne l'aide dispensée après la détention.

Il est dès lors souhaitable que ces organismes aient la possibilité de se faire représenter au sein de ces commissions d'avis par des délégués que le Ministre de la Justice a autorisés à être entendus au sujet des possibilités d'encadrement et de reclassement des détenus dont le cas est soumis à l'appréciation de ces commissions.

Le fonctionnement de la commission d'avis sera fixé par le Ministre de la Justice par voie d'un règlement.

L'article 4 désigne l'autorité à laquelle incombera la décision en matière de libération provisoire, à savoir le Ministre de la Justice. C'est donc cette autorité qui, après avoir recueilli les informations de la commission d'avis concernant

gelicht, zal oordelen over de opportuniteit om de veroordeelde al dan niet voorwaardelijk vrij te stellen overeenkomstig te bepalingen van artikel 1 van de wet.

Wanneer de Minister de voorwaardelijke invrijheidstelling weigert, wordt het besluit gemotiveerd. De motieven worden aan de betrokken veroordeelde medegedeeld.

Het artikel bepaalt tevens dat de Koning nadere regels stelt betreffende enerzijds de verlofpas, houdende de na te leven voorwaarden, en anderzijds het toezicht op de voorwaardelijke invrijheidstelling. Deze bepaling maakt in de bestaande wetgeving het voorwerp uit van het artikel 8 en is gereguleerd door het koninklijk besluit van 17 januari 1921 houdende de middelen ter uitvoering van de bepalingen van de wet van 31 mei 1888 (art. 7 en volgende).

Artikel 5 handelt over de herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling en bepaalt de duur van de proeftermijnen.

Aan de bestaande bepalingen betreffende de duur van de proeftermijnen worden geen wijzigingen aangebracht.

De mogelijkheid om een voorwaardelijke invrijheidstelling te herroepen gedurende de proeftermijn en zelfs nadien, voor zover de feiten, die hierop betrekking hebben, begaan werden tijdens die termijn, vloeit impliciet voort uit de termen van artikel 4, lid 5, van de bestaande wet.

Het wetsontwerp bekrachtigt uitdrukkelijk deze reden tot herroeping en bepaalt verder dat de voorwaardelijke invrijheidstelling eveneens kan herroepen worden in geval van niet naleving van de door de Minister van Justitie opgelegde en in de verlofpas opgesomde voorwaarden (art. 5, lid 1).

Omdat, in het geval van herroeping na het verstrijken van de proeftermijn, volgens de bestaande wet, de enige tijdsbeperking om te kunnen herroepen deze is van de termijn van de verjaring van de publieke vordering betreffende de nieuwe feiten die aanleiding waren tot de gerechtelijke beslissing, wordt, om meer rechtszekerheid te scheppen, bepaald dat in deze hypothese de tijd tussen laatstgenoemde beslissing en de herroeping niet meer dan zes maanden mag bedragen.

Het artikel 6 handelt over de bevoegdheid tot herroeping die, zoals in de bestaande wetgeving, deze is van de Minister van Justitie.

De in te winnen adviezen in verband met de herroeping blijven dezelfde, met dien verstande nochtans dat, indien hij het nuttig acht, de Minister ook het advies kan inwinnen van de adviescommissie die destijds het geval heeft onderzocht met het oog op de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Artikel 7 handelt over de voorlopige aanhouding van de voorwaardelijke in vrijheid gestelde door de procureur des Konings of de krijgsauditeur. De bestaande wetgeving wordt dienaangaande niet gewijzigd.

Artikel 8 regelt de wettelijke onbekwaamheid en de verjaring gedurende de proeftermijn. De principes van de bestaande wetgeving worden gehandhaafd: de wettelijke onbekwaamheid is opgeschort en de verjaring loopt niet tijdens de proeftermijn.

De verjaring kan niet ingeroepen worden in het geval bepaald in artikel 5, vijfde lid. Bedoeld wordt het geval waarbij, na het verstrijken van de proeftermijn, vastgesteld werd, bij vonnis of arrest in kracht van gewijsde, dat de bedoelde persoon gedurende de proeftermijn een misdaad of wanbedrijf heeft gepleegd. Hier blijft de verjaring gestuit ook na de proeftermijn, tot op de dag van het herroepingsbesluit, dat moet genomen worden binnen de zes maanden van voormeld vonnis of arrest.

In hetzelfde geval gaat de staat van wettelijke onbekwaamheid slechts opnieuw in op het ogenblik dat de veroordeelde van zijn vrijheid is beroofd ter uitvoering van zijn straf.

le cas, se prononcera sur l'opportunité de libérer conditionnellement le condamné, conformément aux dispositions de l'article 1 de la loi.

En cas de refus de la libération conditionnelle, le Ministre motive sa décision. Les motifs invoqués sont communiqués au condamné concerné.

L'article dispose, par ailleurs, que le Roi détermine également les règles relatives, d'une part, au permis de libération contenant les conditions à respecter et, d'autre part, à la surveillance du condamné libéré conditionnellement. Cette disposition fait l'objet de l'article 8 dans la législation existante et est réglementée par l'arrêté royal du 17 janvier 1921 contenant les mesures d'exécution des dispositions de la loi du 31 mai 1888 (art. 7 et suivants).

L'article 5 traite de la révocation de la libération conditionnelle et fixe la durée des délais d'épreuve.

Aucune modification n'est apportée aux dispositions existantes concernant la durée des délais d'épreuve.

La possibilité de révoquer une libération conditionnelle pendant le délai d'épreuve et même au-delà, pour autant que les faits y afférents se soient produits pendant ce délai, découle implicitement des termes de l'article 4, 5<sup>e</sup> alinéa, de la loi existante.

Le projet de loi consacre explicitement ce motif de révocation et prévoit en outre que la libération conditionnelle peut également être révoquée en cas de non-respect des conditions imposées par le Ministre de la Justice et énumérées dans le permis de libération (art. 5, 1<sup>er</sup> alinéa).

Etant donné qu'en cas de révocation après l'expiration du délai d'épreuve, la seule restriction temporelle prévue par la loi existante est celle du délai de prescription de l'action publique relative aux faits ayant donné lieu à la décision judiciaire, le texte précise, afin de renforcer la sécurité juridique, que dans cette hypothèse, il ne peut s'écouler plus de six mois entre la décision précitée et la révocation.

L'article 6 a trait à la compétence de révocation qu'il confie, comme la législation existante, au Ministre de la Justice.

Les avis à recueillir à propos de la révocation sont identiques, à cette différence que s'il le juge utile, le Ministre peut également solliciter l'avis de la commission d'avis qui avait examiné le cas en son temps dans la perspective de la libération conditionnelle.

L'article 7 se rapporte à l'arrestation provisoire des libérés conditionnels par le procureur du Roi ou l'auditeur militaire. La législation existante ne subit aucune modification en ce domaine.

L'article 8 règle l'incapacité légale et la prescription pendant le délai d'épreuve. Les principes de la législation existante sont maintenus: l'incapacité légale est suspendue et la prescription ne court pas pendant le délai d'épreuve.

La prescription ne peut être invoquée dans le cas prévu à l'article 5, cinquième alinéa. Il s'agit du cas dans lequel il a été constaté, après l'expiration du délai de preuve, par un jugement ou un arrêt passé en force de chose jugée que l'intéressé a commis un crime ou un délit avant l'expiration du délai de preuve. Dans cette éventualité, la prescription reste suspendue même après le délai d'épreuve jusqu'à la date de la décision de révocation qui doit être prise dans les six mois qui suivent le jugement ou l'arrêt susmentionné.

Toujours dans ce cas, l'état d'incapacité ne reprend cours qu'au moment où le condamné est privé de sa liberté en exécution de sa peine.

De artikelen 9, 10 en 11 omvatten overgangs- en opheffingsbepalingen.

Volgens artikel 4 wordt de voorwaardelijke invrijheidstelling na advies van de bij artikel 2 ingestelde commissie door de Minister van Justitie gelast.

Om de adviescommissies in staat te stellen hun werkzaamheden aan te passen, bepaalt artikel 9 dat die commissies over een termijn van 6 maanden beschikken te rekenen van de dag waarop de wet in werking treedt voor het verstrekken van advies in verband met de gevallen van de veroordeelden welke op die dag de tijdsvoorwaarden vervullen om voor een voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking te komen.

Volgens de gebruikelijke beginselen heeft een nieuwe wet op de strafuitvoering onmiddellijk uitwerking, zo die voor de veroordeelden gunstiger bepalingen bevat.

Ten einde de invrijheidstelling niet te vertragen van de veroordeelden ten gunste van wie vóór de inwerkingtreding van de wet een procedure tot voorwaardelijke invrijheidstelling was begonnen, bepaalt artikel 10 dat de Minister van Justitie de voorwaardelijke invrijheidstelling van de belanghebbende kan gelasten zonder voorafgaand advies van de betrokken commissie.

Krachtens artikel 11 bepaalt de Koning de dag waarop deze wet in werking treedt.

Deze bepaling is noodzakelijk omdat in alle strafinrichtingen adviescommissies moeten worden ingesteld.

De instelling van die commissies houdt onder andere in dat leden van de penitentiaire antropologische dienst worden aangesteld om er zitting in te hebben en dat er secretarissen worden aangewezen.

Dergelijke aanstellingen vereisen een uitbreiding van de bestaande personeelsformaties, hetgeen slechts krachtens een wet kan gebeuren.

R. VAN ELSLANDE

## WETSVOORSTEL

### Artikel 1

Zij die door een burgerlijk of militair strafrecht veroordeeld zijn tot een of meer straffen van dwangarbeid, hechtenis, opsluiting, hoofdgevangenisstraf, vervangende gevangenisstraf of militaire gevangenisstraf, kunnen voorwaardelijk in vrijheid gesteld worden wanneer zij een derde van hun straf hebben ondergaan, voor zover zij meer dan drie maanden gevangen hebben gezeten.

In geval van wettelijke herhaling moeten zij tweederde van hun straf hebben ondergaan en meer dan zes maanden gevangen hebben gezeten.

Tot levenslange straf veroordeelden kunnen voorwaardelijk in vrijheid worden gesteld wanneer zij reeds meer dan tien jaar gevangen hebben gezeten; in geval van wettelijke herhaling is die tijd veertien jaar.

Om tot de voorwaardelijke invrijheidstelling te worden toegelaten, moeten de veroordeelden bovendien voldoende vooruitzicht bieden wat betreft hun wederinpassing in de maatschappij. In dit verband dient te worden beoordeeld of de veroordeelde, na zijn invrijheidstelling, in staat zal zijn in zijn behoeften te voorzien en zich naar de wetten te gedragen.

Les articles 9, 10 et 11 contiennent les dispositions transitoires et abrogatoires.

Aux termes de l'article 4, la libération conditionnelle est ordonnée par le Ministre de la Justice, après avis de la commission instaurée par l'article 2.

Afin de permettre aux commissions d'avis d'adapter leurs travaux, l'article 9 leur accorde un délai de 6 mois, à compter du jour de l'entrée en vigueur de la loi, avant d'émettre un avis au sujet des cas des condamnés se trouvant, à cette date, dans les conditions requises pour pouvoir prétendre à une libération conditionnelle.

Les principes usuels veulent qu'une nouvelle loi sur l'exécution des peines produise immédiatement ses effets lorsqu'elle contient des dispositions plus favorables pour les condamnés.

En vue de ne pas retarder la mise en liberté des condamnés en faveur desquels une procédure de libération provisoire avait été entamée avant l'entrée en vigueur de la loi, l'article 10 dispose que le Ministre de la Justice peut ordonner la mise en liberté conditionnelle de l'intéressé sans avis préalable de la commission concernée.

En vertu de l'article 11, le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Cette disposition est nécessaire en raison de l'obligation d'établir des commissions d'avis dans tous les établissements pénitentiaires.

L'instauration de ces commissions implique notamment la désignation de membres du service d'anthropologie pénitentiaire, appelés à y siéger, ainsi que celle de secrétaires.

Ces désignations nécessitent une extension de l'effectif existant, ce qui ne peut se réaliser qu'en vertu d'une loi.

## PROPOSITION DE LOI

### Article 1

Les condamnés, civils ou militaires, qui ont à subir une ou plusieurs peines de travaux forcés, de détention, de réclusion, d'emprisonnement principal ou subsidiaire ou d'emprisonnement militaire, peuvent être mis en liberté conditionnellement lorsqu'ils ont accompli le tiers de ces peines, pourvu que la durée de l'incarcération déjà subie dépasse trois mois.

S'il y a récidive légale, la durée de l'incarcération déjà subie doit dépasser six mois et correspondre aux deux tiers des peines.

Les condamnés à perpétuité pourront être mis en liberté conditionnellement lorsque la durée de l'incarcération déjà subie par eux dépassera dix ans ou, s'il y a récidive légale, quatorze ans.

Pour être admis au bénéfice de la mesure de libération conditionnelle, les condamnés doivent en outre offrir des perspectives suffisantes quant à leur réadaptation sociale. Il y a lieu d'apprécier à cet égard si, après sa mise en liberté, le condamné sera à même de pourvoir à ses besoins et de se conformer aux lois.

## Art. 2

Bij iedere strafinrichting is er een commissie van advies inzake voorwaardelijke invrijheidstelling.

De Commissie van advies bij de gevangenis te Vorst en die bij de gevangenis te Sint-Gillis worden in twee afdelingen gesplitst : een Nederlandse afdeling en een Franse afdeling.

De adviescommissies of de afdelingen van de adviescommissies bestaan uit vijf leden : een magistraat in actieve dienst, die van ambtswege voorzitter is, een advocaat, de directeur van de inrichting waar de veroordeelde verblijft of een adjunct van de directeur, een lid van de penitentiaire antropologische dienst en een der vervangbare leden van de bestuurscommissie.

Elk lid heeft een of meer plaatsvervangers.

De voorzitter en zijn plaatsvervangers worden door de eerste voorzitter van het Hof van beroep aangewezen uit de zittende magistraten in actieve dienst in het hof van beroep of in de rechtbank van eerste aanleg in welker rechtsgebied de strafinrichting is gelegen.

De advocaat en zijn plaatsvervangers worden door de Minister van Justitie gekozen uit twee voordrachtlijsten met elk drie namen; de ene lijst wordt ingediend door de procureur des Konings, de andere door de stafhouder van de Orde der advocaten.

De voorzitter, de advocaat en hun plaatsvervangers worden voor een termijn van vijf jaar aangewezen; hun ambts-termijn kan worden vernieuwd.

De adjunct van de directeur van de inrichting, het lid van de antropologische dienst en hun plaatsvervangers alsmede de plaatsvervangers van de directeur, worden aangewezen door de Minister van Justitie. Het vervangbaar lid van de bestuurscommissie en zijn plaatsvervangers worden aangewezen door de voorzitter van de bestuurscommissie.

De Minister van Justitie wijst ook een of meer secretarissen aan, gekozen uit het personeel van de griffie van de strafinrichting.

## Art. 3

§ 1. De commissie geeft ambtshalve advies over elke veroordeelde die de in artikel 1 bepaalde tijdsvoorwaarden vervult.

Dat advies moet met redenen worden omkleed aan de hand van de maatstaven bepaald in artikel 1.

Wanneer de commissie een advies uitbrengt dat voor invrijheidstelling pleit, kan zij aan de Minister de voorwaarden voorstellen waaronder de invrijheidstelling zou kunnen worden verleend.

§ 2. De bevoegde commissie is die welke is ingesteld bij de inrichting waar de veroordeelde is opgesloten.

§ 3. De voorzitter of een door hem aangewezen lid van de commissie hoort vooraf de veroordeelde.

De commissie kan in voorkomend geval mededeling vragen van het gerechtelijk dossier en bij het parket dat de vervolging heeft ingesteld alle inlichtingen inwinnen die zij dienstig acht.

De instellingen voor gevangenennazorg kunnen zich bij de commissie laten vertegenwoordigen door afgevaardigden, die daartoe door de Minister van Justitie zijn gemachtigd, ten einde te worden gehoord in verband met de mogelijkheden tot uitoefening van begeleiding en reclassering ten aanzien van de veroordeelden wier geval voor advies aan de commissie is voorgelegd.

## Art. 2

Une commission consultative pour la libération conditionnelle est instituée auprès de chaque établissement pénitentiaire.

Les commissions consultatives des prisons de Forest et de Saint-Gilles sont scindées en deux sections, à savoir une section française et une section néerlandaise.

Les commissions consultatives ou les sections de commission consultative se composent de cinq membres, à savoir un magistrat en activité, qui est président d'office, un avocat, le directeur de l'établissement ou le condamné est incarcéré ou un adjoint du directeur, un membre du service d'anthropologie pénitentiaire et un des membres de la commission administrative qui peuvent être remplacés.

Chaque membre a un ou plusieurs suppléants.

Le président et ses suppléants sont désignés par le premier président de la cour d'appel parmi les membres de la magistrature assise en activité auprès de la cour d'appel ou du tribunal de première instance dans le ressort de laquelle ou duquel l'établissement pénitentiaire est située.

L'avocat et ses suppléants sont choisis par le Ministre de la Justice sur deux listes de candidats qui comportent chacune trois noms et qui sont présentées respectivement par le procureur du Roi et par le bâtonnier de l'Ordre des avocats.

Le président, l'avocat et leurs suppléants sont désignés pour un terme de cinq ans et leur mandat est renouvelable.

L'adjoint du directeur de l'établissement, le membre du service d'anthropologie et leurs suppléants, ainsi que les suppléants du directeur sont désignés par le Ministre de la Justice. Le membre de la commission administrative qui peut être remplacé et ses suppléants sont désignés par le président de cette commission.

Le Ministre de la Justice désigne également un ou plusieurs secrétaires, qui sont choisis parmi le personnel du greffe de l'établissement pénitentiaire.

## Art. 3

§ 1. La commission donne son avis d'office sur chaque condamné qui satisfait aux conditions de durée prévues à l'article 1.

Cet avis doit être motivé sur la base des critères visés à l'article 1.

Lorsqu'elle émet un avis favorable à la libération du condamné, la commission peut proposer les conditions de cette libération au Ministre.

§ 2. La commission compétente est celle qui est instituée auprès de l'établissement où le condamné est incarcéré.

§ 3. Le président ou l'un des membres de la commission qu'il désigne entend préalablement le condamné.

La commission peut, le cas échéant, demander communication du dossier judiciaire et recueillir toutes les informations qu'elle juge utiles auprès du parquet qui a exercé les poursuites.

Les organismes d'aide postpénitentiaire peuvent se faire représenter auprès de la commission par des délégués agréés à cette fin par le Ministre de la Justice, afin d'être entendus au sujet des difficultés d'exercer leur mission d'encadrement et de reclassement à l'égard des condamnés dont le cas est soumis pour avis à la commission.

§ 4. Het dossier van de veroordeelde moet aan de commissie worden overgezonden ten minste twee maanden vóór de dag waarop de betrokkene de in artikel 1 bepaalde tijdsvoorwaarden vervult.

Het advies wordt uiterlijk vijftien dagen vóór die dag toegezonden aan de Minister van Justitie.

§ 5. Wordt de veroordeelde niet in vrijheid gesteld dan onderzoekt de commissie het geval opnieuw uiterlijk zes maanden na de beslissing van de Minister van Justitie.

§ 6. De Minister van Justitie regelt de werkwijze van de commissies.

#### Art. 4

Aan de hand van het advies van de commissie beslist de Minister, binnen de vijftien dagen na ontvangst ervan, over de voorwaardelijke invrijheidstelling.

De Minister bepaalt in elk geval de voorwaarden waaronder de invrijheidstelling wordt verleend.

De Minister kan de voorwaarden welke hij heeft bepaald, geheel of gedeeltelijk schorsen, ze nader omschrijven of ze aan de omstandigheden aanpassen.

Afwijzende beslissingen worden met redenen omkleed en de redenen worden aan de veroordeelde medegedeeld.

De Koning stelt nadere regels betreffende de verlofpass en het toezicht op de voorwaardelijk in vrijheid gestelden.

#### Art. 5

Tijdens de proeftermijn kan de voorwaardelijke invrijheidstelling herroepen worden wegens een nieuwe veroordeling of niet-naleving van de voorwaarden gesteld in de verlofpass.

Bij gebreke van herroeping vóór het verstrijken van een termijn gelijk aan de straftijd die de veroordeelde nog moet ondergaan, is deze definitief in vrijheid gesteld.

Die termijn mag echter in geen geval korter zijn dan twee jaar. Hij mag niet korter zijn dan vijf jaar bij veroordeling tot een tijdelijke criminele straf, of tot een of meer correctionele straffen die samen vijf jaar hoofdgevangenisstraf te boven gaan.

Voor de tot levenslange straf veroordeelde is de invrijheidstelling definitief wanneer niet tot herroeping besloten is voordat tien jaren verstreken zijn.

Wordt na de proeftermijn, bij een ten laste van de veroordeelde uitgesproken en in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest, vastgesteld dat hij vóór het verstrijken van die termijn een misdaad of een wanbedrijf heeft gepleegd, dan kan de voorwaardelijke invrijheidstelling op die grond worden herroepen binnen zes maanden, te rekenen van de dag waarop het vonnis of het arrest in kracht van gewijsde is gegaan.

#### Art. 6

De invrijheidstelling wordt door de Minister van Justitie herroepen na advies van de procureur des Konings bij de rechtbank in welker rechtsgebied de gemeente is gelegen waar de veroordeelde in het bevolkingsregister is ingeschreven en van de plaatselijke overheid.

Betreft het een militair in actieve dienst, dan worden voormelde adviezen vervangen door deze van de kriegsauditeur en de korpscommandant.

De Minister van Justitie wint, indien hij het nuttig acht, het advies in van de adviescommissie, die het geval met het oog op de invrijheidstelling heeft onderzocht.

De tenuitvoerlegging van de straf wordt krachtens het herroepingsbesluit hervat voor de duur van de straf die op

§ 4. Le dossier du condamné doit être transmis à la commission deux mois au moins avant la date à laquelle l'intéressé satisfait aux conditions de durée visées à l'article 1<sup>er</sup>.

L'avis est notifié au Ministre de la Justice au plus tard quinze jours avant cette date.

§ 5. Si le condamné n'est pas mis en liberté, la commission réexamine le cas, au plus tard dans les six mois de la décision du Ministre de la Justice.

§ 6. Le Ministre de la Justice détermine les modalités de fonctionnement de la commission.

#### Art. 4

Sur la base de l'avis rendu par la commission, le Ministre décide de la libération conditionnelle dans les quinze jours de la réception de cet avis.

Le Ministre fixe en tout cas les conditions de la libération.

Il peut suspendre en tout ou en partie les conditions qu'il a fixées, les spécifier ou les adapter aux circonstances.

Les décisions négatives sont motivées et leurs motifs sont communiqués au condamné.

Le Roi précise les règles concernant le permis de libération et la surveillance des libérés conditionnels.

#### Art. 5

La libération conditionnelle peut être révoquée pendant le délai de probation en raison d'une nouvelle condamnation ou du non-respect des conditions prévues par le permis de libération.

A défaut de révocation avant l'expiration d'un terme égal à la durée de la peine restant à subir par le condamné, ce dernier est libéré définitivement.

Ce terme ne peut en aucun cas être inférieur à deux ans. Il ne peut être en aucun cas inférieur à cinq ans en cas de condamnation à une peine criminelle à durée déterminée ou à une ou plusieurs peines correctionnelles excédant ensemble cinq ans d'emprisonnement à titre principal.

A défaut de révocation avant l'expiration d'une durée de dix ans, le condamné à vie bénéficie de la libération définitive.

S'il est établi, après le délai de probation, par jugement ou arrêt rendu et coulé en force de chose jugée à charge du condamné que ce dernier a commis un délit ou un crime avant l'expiration du dit délai, la libération conditionnelle peut être révoquée pour ce motif dans les six mois, à compter du jour où le jugement ou l'arrêt a acquis force de chose jugée.

#### Art. 6

La libération conditionnelle est révoquée par le Ministre de la Justice, après avis du procureur du Roi près le tribunal dans le ressort duquel est située la commune où le condamné est inscrit dans le registre de la population et des autorités locales.

S'il s'agit d'un militaire en service actif, ces avis sont remplacés par ceux de l'auditeur militaire et du chef de corps.

S'il le juge utile, le Ministre de la Justice recueille l'avis de la commission d'avis qui a instruit le cas en vue de la libération conditionnelle.

L'exécution de la peine a lieu, en vertu de l'arrêté de révocation, pour l'achèvement du terme d'incarcération que

de dag van de invrijheidstelling nog moest worden uitgezeten.

#### Art. 7

De voorlopige aanhouding van de voorwaardelijk in vrijheid gestelde kan worden bevolen door de procureur des Konings bij de rechtbank in welker rechtsgebied hij zich bevindt of, indien het een militair in actieve dienst betreft, door de krijgsauditeur, onder verplichting daarvan onverwijld kennis te geven aan de Minister van Justitie die, indien daartoe grond bestaat, de voorwaardelijke invrijheidstelling binnen een maand herroept. In dat geval heeft de herroeping uitwerking vanaf de dag van de aanhouding.

#### Art. 8

De wettelijke onbekwaamheid wordt opgeschort en de verjaring van de straffen loopt niet terwijl de veroordeelde in vrijheid is krachtens een niet herroepen invrijheidstelling.

In het geval van artikel 5, vijfde lid, kan de verjaring van de straf niet worden ingeroepen. Zij begint te lopen vanaf de dag van het herroepingsbesluit.

In hetzelfde geval wordt de veroordeelde eerst opnieuw wettelijk onbekwaam vanaf zijn gevangenzetting voor de uitvoering van zijn straf.

#### Art. 9

De commissies brengen binnen zes maanden te rekenen van de dag waarop deze wet in werking treedt, advies uit over het geval van iedere veroordeelde die in de loop van die periode de in artikel 1 bepaalde tijdsvoorwaarden vervult.

#### Art. 10

De voorwaardelijke invrijheidstelling van de veroordeelden die op de dag waarop deze wet in werking treedt de in artikel 1 bepaalde tijdsvoorwaarden vervulden en ten gunste van wie op die dag een voorstel tot invrijheidstelling voor advies aan de rechterlijke overheid was voorgelegd, kan door de Minister van Justitie worden bevolen zonder advies van de commissie.

#### Art. 11

Opgeheven worden :

1° de wet van 31 mei 1888 tot invoering van de voorwaardelijke invrijheidstelling in het strafstelsel, gewijzigd door de wetten van 1 mei 1913, 19 augustus 1920, 24 juli 1923, 11 januari 1954, 2 juli 1962, 29 juni 1964 en door het koninklijk besluit van 14 augustus 1933;

2° het koninklijk besluit van 17 januari 1921 inhoudende de middelen ter uitvoering van de bepalingen der gewijzigde wet van 31 mei 1888.

#### Art. 12

De Koning bepaalt de dag waarop deze wet in werking treedt.

25 september 1980.

R. VAN ELSLANDE  
L. REMACLE  
R. UYTENDAELE

l'exécution de la peine comportait encore à la date de la libération.

#### Art. 7

L'arrestation provisoire du libéré conditionnel peut être ordonnée par le procureur du Roi près le tribunal dans le ressort duquel il se trouve ou, s'il s'agit d'un militaire en service actif, par l'auditeur militaire, à la charge d'en donner immédiatement avis au Ministre de la Justice qui, s'il y a lieu, révoque dans le mois la libération conditionnelle. Dans ce cas, la révocation produit ses effets à partir du jour de l'arrestation.

#### Art. 8

L'interdiction légale et la prescription des peines ne courent pas pendant que le condamné se trouve en liberté en vertu d'un ordre de libération qui n'a pas été révoqué.

La prescription ne peut pas être invoquée dans le cas prévu à l'alinéa 5 de l'article 5. Elle court à partir de la date de l'arrêt de révocation.

Dans le même cas, l'interdiction légale ne reprend son cours qu'au moment où le condamné est détenu en exécution de sa peine.

#### Art. 9

Les commissions émettent, dans les six mois à compter de la date d'entrée en vigueur de la présente loi, leur avis sur le cas de chaque condamné qui, au cours de cette période, remplit les conditions de durée prévues à l'article 1<sup>er</sup>.

#### Art. 10

La libération conditionnelle des condamnés qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, remplissaient les conditions de durée prévues à l'article 1<sup>er</sup> et en faveur desquels une proposition de libération avait, à cette date, été soumise pour avis aux autorités judiciaires, peut être ordonnée par le Ministre de la Justice sans l'avis préalable de la commission.

#### Art. 11

Sont abrogés :

1° la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle dans le régime pénitentiaire, modifiée par les lois des 1<sup>er</sup> mai 1913, 19 août 1920, 24 juillet 1923, 11 janvier 1954, 2 juillet 1962, 29 juin 1964 et par l'arrêt royal du 14 août 1933;

2° l'arrêt royal du 17 janvier 1921 contenant les mesures d'exécution des dispositions de la loi modifiée du 31 mai 1888.

#### Art. 12

Le Roi fixe le jour de l'entrée en vigueur de la présente loi.

25 septembre 1980.